

Bursele elevilor - ce s-a schimbat?

Începând cu data de 10 ianuarie 2023, au fost lansate, periodic, pe surse, fragmente din noul proiect de lege a educației. Încă din vara anului 2022, Consiliul Național al Elevilor s-a implicat activ în a transmite propuneri și recomandări către Ministerul Educației și în a aduce în atenția publicului necesitățile reale ale tuturor elevilor din România.

Bursele constituie unul dintre drepturile fundamentale ale tuturor elevilor din România. De-a lungul timpului, Consiliul Național al Elevilor s-a luptat constant pentru ca acest drept să nu fie tratat ca o pretenție, ci ca un drept fundamental, accesibil fiecărui elev. Primii pași au fost făcuți în anul 2019, odată cu inițierea petiției „Burse în toată România” – care a strâns peste 36.500 de semnături la vremea respectivă, toate demersurile concretizându-se în stabilirea unor cuantumuri minime la nivel național. Cu toate acestea, modificările privind criteriile generale de acordare a bursei, stipulate în OM nr. 5870/2021, au împiedicat zeci de mii de elevi din a mai beneficia de burse de merit. Consiliul Național al Elevilor a recurs la mai multe acțiuni publice pentru a negocia alături de Ministerul Educației posibilitatea adoptării unor alte criterii, favorabile tuturor elevilor din România. Cu dezamăgire, privim cum vocea elevilor a fost doar auzită, nu și ascultată.

În forma proiectului de lege care a fost publicat, pe surse, în spațiul public, se poate constata o diferență substanțială în modul de acordare a bursei școlare, prin comparație cu prevederile proiectului de lege lansat în dezbatere publică în anul 2022.

Consiliul Național al Elevilor privește cu optimism modificările aduse odată cu noua formă a proiectului de lege, pornind de la reglementările privind criteriile de acordare a bursei, până la modul de distribuire al acestora. Cu toate acestea, considerăm oportună implementarea unor serii de modificări și completări.

Printre solicitările noastre se numără reglementări mai specifice cu privire la modul în care fondurile ajung cu adevărat în unitățile de învățământ preuniversitar, prin intermediul viitoarelor direcții județene pentru învățământ preuniversitar/DMBIP, luând în calcul întârzierile repetate ale administrației publice. De asemenea,

introducerea în lege a unei prevederi cu privire la stabilirea unui termen-limită pentru plata sumelor aferente burselor către elevi, spre exemplu data de 15 a fiecărei luni, ar putea elimina multiplele cazuri de întârziere a burselor în teritoriu.

În ceea ce privește criteriile de acordare a bursei de merit, solicităm ca minimul de 30% din elevii de gimnaziu și liceu dintr-o unitate de învățământ preuniversitar, prevăzut în noul proiect de lege, să fie înlocuit cu minimul de 30% din elevii de la nivelul fiecărei clase. Stabilirea unui procent la nivelul fiecărei clase reprezintă un mod descentralizat de a privi acordarea bursei de merit, descentralizarea fiind deja un principiu agreat prin cota pe liceu, care însă nu merge destul de departe. Stimularea și recompensarea elevilor pentru evoluția și parcursul lor școlar ar trebui să se bazeze pe ierarhia stabilită la nivelul fiecărei clase, luând în calcul diverși factori, precum nivelul clasei, criteriile de evaluare ale cadrelor didactice, nivelul de motivație, diferențele dintre profiluri, materiile de specialitate etc. De asemenea, stabilirea procentului la nivelul fiecărei clase constituie echilibrul perfect dintre principiul meritocrației și cel al echității. Ierarhia stabilită la nivelul fiecărei clase urmărește rezultatul în urma utilizării unor standarde de evaluare identice și unor instrumente de evaluare similare.

Bursele sociale sunt un alt aspect care necesită prevederi suplimentare, în privința burselor medicale care lipsesc ca subcategorie a bursei sociale, în forma din prezent a proiectului de lege prezentat pe surse. În acest sens, ne dorim reglementări specifice cu privire la bursele medicale pentru elevii aflați într-o situație medicală critică sau elevii cu boli cronice. Fără o reglementare specifică în acest sens, riscăm să fim puși în fața unor confuzii cu privire la modul de acordare a burselor medicale.

„Este extrem de important să avem, în noua lege a educației, o bază solidă de reglementări pentru legislația subsecventă, privind tipurile de burse, procesul și criteriile de acordare a acestora. Stabilirea procentului pentru bursa de merit la nivel de clasă ar reprezenta soluția optimă de a îmbina atât echitatea, cât și meritocrația, luând în calcul subiectivismul inevitabil ce poate apărea în procesul de evaluare, precum și discrepanțele în modul de evaluare de la o clasă la alta. Trebuie să privim totodată în ansamblu situația burselor sociale și, implicit, a tipurilor de burse sociale, inclusiv cele medicale care, la momentul de față, ar avea nevoie de precizări

suplimentare. De asemenea, transmiterea fondurilor pentru burse prin intermediul viitoarelor direcții județene pentru învățământ preuniversitar ar asigura plata sumelor aferente burselor în timp util către toți elevii din teritoriu, procesul fiind unul simplificat. Bursele elevilor au constituit mereu o temă de interes pentru noi, de aceea ne bucurăm să vedem, periodic, o îmbunătățire a acestui capitol și sperăm ca propunerile noastre să se concretizeze și de această dată.” - ***a declarat Miruna Croitoru, președintele Consiliului Național al Elevilor***